

Seat No. : _____

OA-111

October-2018

M.A., Sem.-IV

507 : History

(Research Methodology)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) તમામ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) દરેક પ્રશ્નની સામે દર્શાવેલ સૂચનાને અનુસરો.

1. (અ) ઇતિહાસને પરિભાષિત કરો; બદલાતી દુનિયામાં તેનું મહત્ત્વ ચર્ચો. 14

અથવા

સંશોધનનો વિષય પસંદ કરવાની રીતનું વિશ્લેષણ કરો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારને જોડો. 4

A (કર્તા)

B

(1) ઈ.એચ.કાર	(a) હિસ્ટોરીયન્સ ક્રાફ્ટ
(2) માર્ક બ્લોક	(b) વ્હોટ ઈઝ હિસ્ટરી
(3) કોલિંગવુડ	(c) ધ મીનીંગ ઓફ હ્યુમન હિસ્ટરી
(4) કોલ્ન	(d) ધ આઈડિયા ઓફ હિસ્ટરી
(5) લમ્બાર્ટ	(e) આસ્પેક્ટસ ઓફ હિસ્ટરી
(6) કેલર	(f) નેચર ઓફ હિસ્ટરી

2. (અ) મૂળ સ્રોતો વિશે નિબંધ લખો. 14

અથવા

ઐતિહાસિક દસ્તાવેજોની આધારભૂતતા નક્કી કરવાની રીતોની ચર્ચા કરો.

(બ) કોઈપણ ચાર ખાલી જગ્યા પૂરો. 4

- (1) ગુપ્તકાલીન સિક્કાઓને _____ માં વર્ગીકૃત કરાયા છે. (દ્વિતીય કક્ષાના સ્રોતો / મૂળ સ્રોતો)
- (2) કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર _____ છે. (પ્રથમ કક્ષાનો સ્રોત / દ્વિતીય કક્ષાનો સ્રોત)
- (3) હર્ષચરિત _____ છે. (અધિકારીક / બિન-અધિકારીક)
- (4) દૈનિક પત્રોના સમકાલિન લેખકો _____ છે. (પક્ષપાતી / પક્ષપાતરહિત)
- (5) ઈમ્પિરીયલ ગેજેટર્સ _____ છે. (વિશ્વસનીય / અવિશ્વસનીય)
- (6) બિપિનચંદ્રનું પુસ્તક “રાઈડ એન્ડ ગ્રોથ ઓફ ઈકોનોમિક નિશનાલિઝમ” _____ છે. (પ્રથમ કક્ષાનો ઐતિહાસિક સ્રોત / દ્વિતીય કક્ષાનું ઐતિહાસિક કામ)

3. (અ) પદ્ધતિસરના ઈતિહાસ સંશોધનમાં કોમ્પ્યુટરની ઉપયોગીતાનું વિશ્લેષણ કરો. 14

અથવા

પદ્ધતિસરના ઈતિહાસ સંશોધનમાં સાધનની ઉપયોગિતા વિશે નિબંધ લખો.

- (બ) તમારો જવાબ હા / ના માં લખો. (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) ઈતિહાસના સંશોધનમાં માહિતી જેટલી વધારે તેટલી સાધનની ઉપયોગીતા વધારે.
- (2) ઈતિહાસકારે ઈતિહાસમાં પોતાની મૂળ ભાષાના મૂળ શબ્દોનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.
- (3) ઈતિહાસ સંશોધનમાં વધારે પડતી માહિતી પણ અધિકારીક છે.
- (4) છબીઓ અને ચિત્રો ઈતિહાસ સંશોધન માટે ઉપયોગી નથી.
- (5) ગણિતીક ગણતરીઓ ઈતિહાસ સંશોધનના સાધન તરીકે ઉપયોગી નથી.

4. (અ) ઈતિહાસ સંશોધનમાં સંદર્ભો વિશે વિશદ્ વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. 14

અથવા

બિબ્લીઓગ્રાફી તૈયાર કરવા વિશે વિશદ્ નોંધ લખો.

- (બ) તમારો જવાબ એક વાક્યમાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) સંદર્ભને પરિભાષિત કરો.
- (2) સંદર્ભની કોઈ બે રીતના નામ આપો.
- (3) નોંધ લેવાની કોઈ બે રીતો જણાવો.
- (4) 'ઉપરોક્ત'ને પરિભાષિત કરો.
- (5) બિબ્લીઓગ્રાફીમાં વર્ગીકરણને પરિભાષિત કરો.

Seat No. : _____

OA-111

October-2018

M.A., Sem.-IV

507 : History

(Research Methodology)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** the questions.
(2) Follow the instructions given against the questions.

1. (A) Define History. Discuss its importance in changing world. **14**

OR

Analyse methods in selecting research topics.

- (B) Match any **four** from the following : **4**

A

B

(1) E.H. Carr has written	(a) Historian's Craft
(2) Marc Bloch has written	(b) What is History
(3) Collingwood has written	(c) The Meaning of Human History
(4) Cohen has written	(d) The Idea of History
(5) Lambert has written	(e) Aspects of History
(6) Keller has written	(f) Nature of History

2. (A) Write an essay on original sources. **14**

OR

Discuss the methods involved in determining the authenticity of historical documents.

- (B) Fill in the blanks (any **four**) : **4**

- (1) Gupta coin is classified into _____. (secondary sources / original sources)
- (2) Kautilya's Arthashastra is _____. (original source / secondary source)
- (3) Harshacharita is an _____. (authentic / unauthentic)
- (4) Contemporary writers in daily paper are _____. (biased / unbiased)
- (5) Imperial Gazettes are _____. (credible / incredible)
- (6) Bipin Chandra's "Rise and Growth of Economic Nationalism" is _____.
(original historical document / secondary historical work)

3. (A) Analyse the use of computer in scientific historical research. **14**

OR

Write an essay on applications of tools and techniques in scientific historical research.

- (B) Give your answer in true and false (any **three**) : **3**

- (1) Quantification of data is an useful tool in history research.
- (2) Historians should use original words in their original languages.
- (3) Qualitative data are also authentic in history research.
- (4) Photographs and paintings are not useful in history research.
- (5) Mathematical calculations are not useful tool in history research.

4. (A) Write a detailed critical note on referencing in history research. **14**

OR

Write a detailed note on preparing bibliography.

- (B) Write your answer in **one** sentence (any **three**) : **3**

- (1) Define reference.
  - (2) Name any two methods of referencing.
  - (3) Name any two note taking methods.
  - (4) Define op. cit.
  - (5) Define classification in bibliography.
-